

Mednarodna znanstvena konferenca o varstvu rastlin

Zdravje rastlin za trajnostno kmetovanje

Varstvo rastlin v smeri biotične zaščite in žlahtnjenja novih sort

Kmetijski inštitut Slovenije (KIS) je organiziral mednarodno znanstveno konferenco o sodobnih izzivih na področju varstva rastlin, biotehnologije in žlahtnjenja rastlin. Glavno vodilo konference, ki je potekala v Cankarjevem domu v Ljubljani, je bila izmenjava znanstvenih rezultatov in izkušenj ter skupno iskanje odgovorov na aktualne izzive sodobnega kmetijstva, ki presegajo meje držav in regij.

Konference Zdravje rastlin za trajnostno kmetijstvo se je udeležilo nekaj manj kot 200 znanstvenikov in strokovnjakov iz 16 evropskih držav, tako članic Evropske unije kot zahodnega Balkana. Namen projekta CropSustain, v okviru katerega je potekala mednarodna konferenca, je prav sodelovanje na raziskovalnem področju med Evropsko unijo in Zahod-

nim Balkanom, pri čemer Slovenija in Kmetijski inštitut Slovenije predstavljata pomembno raziskovalno stičišče.

Vsebina tokratne konference je bila razdeljena v šest znanstvenih sekcij, ki so celovito obravnavale trenutne probleme varstva rastlin, vključno z izzivi podnebnih sprememb ter sodobnimi pristopi varstva rastlin z namenom zagotavlja-

nja zdrave hrane in čistejšega okolja. Tako predavanja kot tudi številni posterji, ki so bili razstavljeni v avli Cankarjevega doma, so predstavljali izzive na področju zdravja rastlin, diagnostike škodljivih organizmov, alternativnih načinov varstva rastlin, vloge biotehnologije in žlahtnjenja rastlin za zdravje rastlin, prognostike in sistemov odločanja in integriranega varstva rastlin s primeri dobre kmetijske prakse.

Kot je povedal koordinatorski projekt CropSustain in predstojnik Oddelka za varstvo rastlin na KIS dr. Gregor Urek, je varstvo rastlin eden od ključnih elementov trajnostne-

ga kmetijstva, zato so bile na konferenci predstavljene teme, ki zadevajo celostno obvladovanje škodljivih organizmov (škodljivcev in bolezni rastlin), ki so lahko problem pri trajnostnem kmetovanju. Za obvladovanje škodljivih organizmov je pomembno, da se problem lotimo celovito, pri čemer se lahko poslužujemo številnih tehnološko-tehničnih pristopov, kot so ustrezna agrotehnika in izbor rastlin, kolo-bar, žlahtnjenje, preprečevanje vnosa in pravočasno detektiranje oz. diagnosticiranje škodljivih organizmov, uporaba naravnih sovražnikov in drugo. Predstavljeni so bili številni biotični agensi, ki so jih raziskovalci našli v naravi in jih je mogoče uporabiti za zatiranje škodljivcev. Teme so se nanašale na metode obvladovanja škodljivcev, ki temeljijo na preventivnih, kurativnih in okolju prijaznih načinih varstva rastlin. Gre za integriran (celosten) sistem, v katerem so alternativne metode postale klasične metode, in tem trendom sledijo tudi sodelavci na KIS-u.

Denarja za raziskave je vedno manj

Dr. Gregor Urek je poudaril, da je v povezavi z uvajanjem in uporabo koristnih organizmov

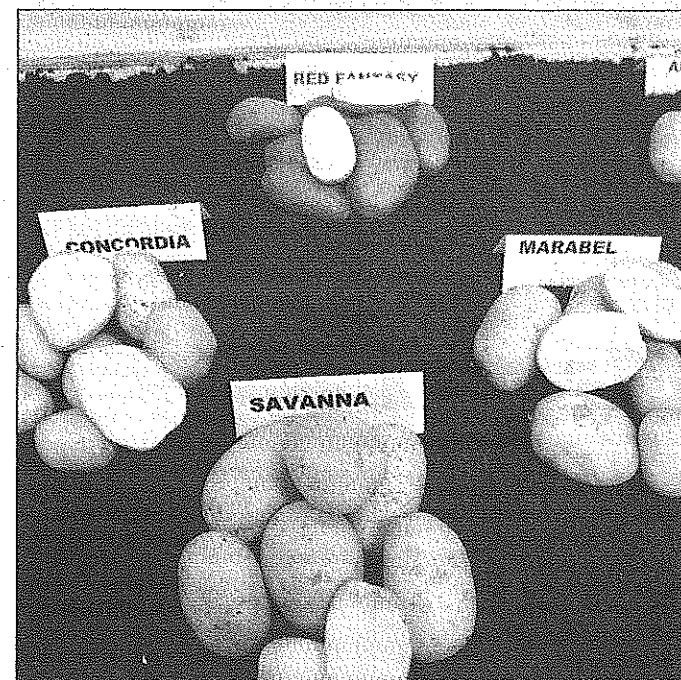
ga država za to namenja, in ga je vedno manj, pove dr. Gregor Urek. Dejstvo je, da so predvsem zahodnoevropske države na tem področju bogatejše, tako kadrovske kot finančno, vendar so si znanja na določenem področju zelo podobna in se v marsičem obojestransko dopolnjujejo.

Na Kmetijskem inštitutu vzdržujejo tudi zelo bogato gensko banko rastlin, ki jo raziskovalci s pridom izkoriščajo pri procesih žlahtnjenja novih rastlinskih sort. Pri solatnicah so na primer skupaj s kolegi iz

nah, ki jih s prostim očesom ni mogoče zaznati. Zelo pomembno je sodelovanje z drugimi institucijami in njihovimi sodelavci, saj škodljivci ne poznajo meja, je še povedal dr. Gregor Urek.

Kmetijski inštitut Slovenije – most med Balkanom in Evropo

Projekt CropSustain je v okviru programa REGPOT-2012-2013-1 »Capacities – Research Potential« v letu 2012 pridobil Kmetijski inštitut Slovenije kot

Žlahtnjenje novih odpornejših sort spada med najbolj učinkovite načine trajnostnega in okolju prijaznega kmetovanja.

tujine preučevali primerke solate in skušali najti takšne, ki bi bili odporni na ogorčice ko-

vodilni partner v sodelovanju s šestimi odličnimi evropskimi znanstvenoraziskovalnimi in-

klasa

Pšenična listna
pegavost
*Mycosphaerella
graminicola*

Fuzarioze
Fusarium ssp.

Pšenična rja
Rhizoctonia blight

Rjavjenje pšeničnih plev
Phaeosphaeria nodorum

Magnello

syngenta

041 728 777 Drago Legen
031 776 999 Stanko Ambroz
040 453 238 Alen Matijašić

031 770 744 Mihael Junič
051 608 124 Danijel Veberič

Syngenta Agro d.o.o., Kržičeva 3, 1000 Ljubljana, Slovenija, www.syngenta.si

da je v povezavi z uvajanjem in uporabo koristnih organizmov v praksi potrebno veliko znanja in izkušenj in tudi kar nekaj dodatnih raziskav, da se nekatere koristne vrste, ki jih v Evropo vnašamo iz drugih okolij (tujerodne vrste koristnih organizmov), lahko uporabijo. V tujini je teh organizmov, ki lahko v primeru nekaterih škodljivih organizmov učinkovito zamenjajo kemična sredstva, veliko več kot pri nas. Vse raziskave povsod po svetu so odvisne od denarja, ki

late in skušali najti takšne, ki bi bili odporni na ogorčice koreninskih šišek in na nekatere bolezni. Velika pridobitev za delo na KIS-u so hiperspektralne kamere, s pomočjo katerih bodo raziskovalci poskušali razviti sistem za hitro detektiranje (zaznavanje) abiotičnega in biotičnega stresa rastlin. Omenjene kamere se bodo lahko uporabljale v laboratoriju, na poljih ali pa bodo nameščene na ultra lahkem letalu. Z njihovo pomočjo bodo zaznana določena dogajanja v rastli-

vodnim partner v sodelovanju s šestimi odličnimi evropskimi znanstvenoraziskovalnimi institucijami (AU-AGRO, Danska; DSMZ, Nemčija; JHI, Škotska; JKI, Nemčija, INRA, Francija in EMBL-European Bioinformatics Institute, Velika Britanija). Cilj projekta je z vlaganji v znanje in s posodobitvijo raziskovalne infrastrukture prispevati k učinkovitejši pridelavi zdrave hrane ter k ohranjanju okolja. Tako je Kmetijski inštitut med drugim pridobil 13 kosov naj sodobnejše raziskovalne opreme, v okviru projekta je bilo do sedaj opravljenih preko 40 obiskov izkušenih in mladih raziskovalcev iz Slovenije na omenjenih partnerskih institucijah ter več kot 10 obiskov gostujočih raziskovalcev pri nas. Pomembna pridobitev projekta je tudi intenzivnejši prenos pridobljenega znanja na ostale raziskovalce in druge sodelavce Kmetijskega inštituta, organizacija mnogih dogodkov za strokovno in laično javnost, kot tudi ustanovitev pisarne za prenos tehnologij iz raziskovalne sfere v kmetijsko prakso.

Dragica Heric

V prihodnjih letih dve novi sorti krompirja, odporni na krompirjevo plesen

Mag. Peter Dolničar s KIS-a je predstavil žlahtnjenje novih sort krompirja. Eden od učinkovitih načinov za doseganje sonaravnega kmetijstva je žlahtnjenje novih sort rastlin, ki so odporne na določene bolezni. Od leta 1993 je rezultat programa žlahtnjenja devet novih sort krompirja, v naslednjih dveh letih pa bosta dodani še dve sorti, ki sta odporni na krompirjevo plesen. Z letošnjim letom je na sortni listi nova sorta KIS slavnika – gre za zelo zgodnjo sorto krompirja, ki je primerna za pečenje, kuhanje in pomfrit, ima lepe debele gomolje ter je odporna na krompirjevo plesen. V letu 2016 pa bo sortni listi dodana še ena nova sorta, ki bo prav tako odporna na krompirjevo plesen.

Ste bili tudi vi tam?

Ce ste bili, imate možnost, da dobite praktično nagrado.

In kako do nagrade? Biti morate na eni od prireditev, kjerkoli in kadarkoli. Mi bomo posneli fotografijo, obkrožili enega od obrazov, in če se boste prepoznali, bo nagrada vaša. Povedati boste morali, kje in kdaj je bilo to in kakšna prireditev je tam bila. Vse to nam boste sporočili do petka (tednik Kmečki glas izide vsako sredo) po telefonu (01) 473 53 63.

Fotografijo, objavljeno v prejšnji številki tednika Kmečki glas, smo posneli na konjskih dirkah 17. maja 2015 na hipodromu v Komendi. Na fotografiji je bil obkrožen obraz, prepoznal pa se je Avgust Zajc, Valburga 15, 1216 Smlednik.

Objavljamo novo fotogra-

Prepoznajte domačijo

Vsak teden objavimo na straneh Kmečkega glasa fotografijo ene od slovenskih domačij. Tisti, ki jo bo prvi prepoznal – naj bo to lastnik ali kdorkoli drug – in bo tudi naročnik Kmečkega glasa, bo po pošti prejel praktično nagrado.

Natančen naslov in hišno številko domačije pa je treba po telefonu javiti v uredništvo Kmečkega glasa na št. (01) 473 53 63, najpozneje do petka po objavi fotografije, in sicer do 12 ure

Domačija, katere fotografijo smo objavili v prejšnji številki tednika Kmečki glas, je kmetija Hudobnik, Breznica 8, 2391 Prevalje. Domačija je znanostnik in kmetijski strokovnjak, ki se ukvarja s kmetijsko pridelavo in raziskovanjem.